

Fotók: FSZEK

Modern könyvtár a főváros peremén – A FSZEK megújult Soroksári Könyvtára

Budapest egyesítésének 150. évfordulóján, két ütemben nyitotta meg kapuit a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 50 év után felújított, korszerűsített fiókkönyvtára FSZEK Soroksári Könyvtár Petőfi 200 Emlékkönyvtár néven.

A korábbi nagyközséget, Soroksárt, Budapest jelenlegi XXIII. kerületét Nagy-Budapest létrejöttével csatolták a főváros területéhez 1950. január 1-jével. Az ún. második városegysítést követően a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár szinte azonnal megkezdte az új településrészekben a könyvtárak átvételét, illetve szervezését. Soroksáron, további 5 könyvtár mellett, már egy évvel később, 1951 szeptemberében megnyitotta kapuit a FSZEK akkori 35. számú könyvkölcsönző fiókkönyvtára.

A könyvtár működésének első 23 esztendejét számos kényszerű költözés jellemezte. Ebben az igazi fordulópontot az 1973-as esztendő jelentette, amikor a könyvtár egy új építésű, részben könyvtári funkciót betöltő épületbe költözött, s ugyanebben az évben elnyerte a Petőfi Emlékkönyvtár címet is. Az új, Grassalkovich úti épület utcafronti részén egy bankfiók kapott helyet, a könyvtári tereket pedig a belső udvaron keresztül lehetett megközelíteni. A könyvtárban működő Fonotéka, valamint helyi alkotók által életre hívott és működtetett Kis-Duna Galéria rövid idő alatt a művészeti élet meghatározó központjává tették az intézményt az 1970-es évek közepétől.

A Soroksári Könyvtár immár 50 éves épületének teljes megújulása 2022 őszén kezdődött meg, amely az épület korszerűsítése mellett számos szolgáltatásbeli újdonságot is hozott a könyvtár életébe.

Az egykori bankfiók területének könyvtári téré alakításával immár 400 négyzetméter alapterületűvé vált tagkönyvtár a Grassalkovich úti utcafrontról is

láthatóvá és kényelmesen megközelíthetővé vált. A könyvtár belső dizájnját, szín- és formavilágát, a bútorok kiválasztását és a dekorációs elemek megtervezését a közeli Ráckevei-Soroksári-Duna-ág ihlette.

Megújult, tágas és napfényes, klimatizált és akadálymentesített olvasói terek, új olvasói gépek, jegyzetelésre is alkalmas, állítható magasságú whiteboard asztallal felszerelt tanulóboxok, 40 ember befogadására alkalmas előadóterem és kölcsönzőautomata, valamint egy könyvkölcsönző-szekrény (locker) is várja az olvasókat nyitvatartási időben és azon túl is. A folyóirat-olvasó nem csupán a helyben olvasásra biztosít kiváló lehetőséget, de kiváló helyszíne a kiscsoportos foglalkozásoknak is.

A 0–24 órás kölcsönzési és visszaadási lehetőséget biztosító locker az egykori bankautomata helyén, közvetlenül a bejáratnál kapott helyet. A külső ajtó nyitására csupán az olvasójegyre van szükség; a locker használatát a mellette kihelyezett útmutató segíti. A könyvszekrény az előjegyzett könyvek átvételére és a kölcsönzött dokumentumok visszaadására egyaránt alkalmas.

További újdonság a közvetlenül a gyerekkönyvtári rész mellett kialakított két baba-mama számítógépes munkaállomás, ahol a FSZEK munkatársa által tervezett két, biztonságos kiságy várja a legkisebbeket. A hajóformát imitáló könyvespolcokkal és a Duna vizének különböző színárnyalatait felidéző bútorokkal felszerelt gyermekarok vidám és kényelmes teret sok óvodás és kiskisakos csoport látogatja havi rendszerességgel.

„További újdonság a közvetlenül a gyerekkönyvtári rész mellett kialakított két baba-mama számítógépes munkaállomás, ahol a FSZEK munkatársa által tervezett két, biztonságos kiságy várja a legkisebbeket”

A könyvtárban számos helyben használható játék (társasok, puzzle, sakk és finommotorikus készségeket fejlesztő gyermekjáték) is rendelkezésre áll. Az olvasók a falra szerelt monitorokról rendszeresen tájékozódhatnak a legfrissebb programokról, illetve a nyitvatartással kapcsolatos tudnivalókról.

A jelentősen felfrisített, korszerűsített

könyvtári állomány idegen nyelvű kiadványokkal, helytörténeti anyagokkal, fotó- és dokumentumgyűjteménnyel (aprónyomtatványok, iskolai értesítők, személyes hagyatékából származó levelezések) is bővült; a könyvtári állomány bővítésekor, desiderata-listát vezetve, a könyvtárosok folyamatosan figyelembe veszik az olvasói igényeket, az egyéni kéréseket. A dokumentumokba RFID-tag kerül, ami az állományvédelem mellett az önkölcsönző és a locker használatához is elengedhetetlen.

Az olvasóinkat a személyes kapcsolattartáson túl a közösségi média felületein is rendszeresen tájékoztatjuk programjainkról és legújabb könyves beszerzéseinkről. Jelen vagyunk a moly.hu oldalon, amelynek polcain folyamatosan frissítjük újdonságaink listáját. 2024 januárjában elindítottuk a FSZEK 120 éves évfordulójára szervezett könyves kihívást 120 év 120 könyv címmel, melyre számos fiatal jelentkezett. Könyvtári családi napjaink és kitelepüléseink iránt is nagy az érdeklődés; ezekre kézműves-foglalkozásokkal, irodalmi totókkal, könyvajánlókkal és további hasznos információkkal készülünk.

Beiratkozott olvasóink döntő többsége tíz év alatti gyermek, illetve nyugdíjas. Az e két korosztály részére szervezett programok mellett, kiemelt feladatként, igyekszünk a fiatal felnőttek és az aktív dolgozók számára is vonzóvá tenni a könyvtárat. Az eddigi kényelmi szolgáltatások (távfizetés, online adatbázisok használata, internetes hosszabbítás, online előjegyzés) mellett 2023 tavaszától újdonság a bankkártyás fizetés lehetősége.

„A tagkönyvtár speciális szolgáltatása a magkönyvtár, amely az éppen aktuális ültetési idény haszon-, dísz- és fűszernövényeinek, valamint különböző gyógynövényeknek a vetőmagjait, palántáit kínálja az olvasóknak”

A könyvtárban való tájékozódást két ponton kihelyezett információs térkép segíti. A könyvtárban létrehozott könyvcsereponton az olvasók által ajándékba adott, de állományba nem kerülő dokumentumok között mindenki kedvére válogathat. Az évtizedek óta töretlen népszerűségnek örvendő diafilmek széles választéka mellett „zsákba-macska” könyvekkel is igyekszünk izgalmasabbá tenni a könyvválasztást.

Könyvtárunkat egyre több középiskolás tanuló keresi

fel a kötelező iskolai közösségi szolgálat teljesítése céljából. A diákok többek között az RFID-tagek felragasztásában, a könyvek átnézésében, a feliratok javításában, a könyvtári rendezvények előkészítésében és lebonyolításában, valamint könyvajánlók írásában is segédkeznek.

A XXIII. kerületi önkormányzat támogatásával a könyvtár kertjében sikerült kialakítani egy olvasóligetet, ahol magaságyásban fűszerkert és különböző előadások megtartására alkalmas színpad is rendelkezésre áll. A tagkönyvtár speciális szolgáltatása a magkönyvtár, amely az éppen aktuális ültetési idény haszon-, dísz- és fűszernövényeinek, valamint különböző gyógynövényeknek a vetőmagjait, palántáit kínálja az olvasóknak.

A könyvtár területén található kiállítótér a helyi közösségek, alkotóművészek körében

is közkedvelt: több fotókiállításra és a soroksári sváb közösség hagyományait, emlékeit bemutató rendezvényre is sor került itt az elmúlt időszakban.

A helyi igényekre reagálva – amelyek szorosán kapcsolódnak a XVIII. században ide települt sváb lakosság történetéhez – nem csupán az online adatbázisok és az okoseszközök használatának elsajátításában nyújtunk segítséget, de igyekszünk az érdeklődők számára támogatást nyújtani a levéltári kutatások és a családfakutatás terén is.

A könyvtár és az egyre bővülő, helyi igények kielégítését célzó szolgáltatásainak híre hazai és külföldi szakmai látogatókat is eredményezett, amelyek további tapasztalatcserére teremtenek lehetőséget. Számos, minden korcsoport számára érdekes könyvállománnyal, előadásokkal, foglalkozásokkal és könyvklubokkal, zenés-verses, de tudományos-ismeretterjesztő előadásokkal igyekszünk kiszolgálni olvasóinkat. A könyvtár szoros kapcsolatot tart fenn a kerület kulturális intézményeivel, egyesületeivel, az így kialakult új partneri kapcsolatok tovább színesítik a könyvtárban elérhető programok kínálatát. Az itt megtalálható korszerű eszközök az olvasás mellett csoportos és az egyéni tanulás, pihenés és kikapcsolódás lehetőségét kínálják. A fiatal és az idősebb olvasók is szívesen látogatják a könyvtárat szabadidejükben, nem csupán könyvkölcsönzési céllal, ezáltal értékes helyi közösségek kialakulásának színhelyévé válik a könyvtár.

Szabó Andrea

